

Barn- och utbildningskontoret

Handläggare: Ulla Wredle
Titel: Enhetschef
E-post: ulla.wredle@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämnden

Förändring av grundskolans organisation: Söderbykarls skola

Förslag till beslut

1. Barn- och skolnämnden beslutar att Söderbykarls skola inte längre ska ingå i skolvalet för kommande läsår samt att enheten läggs ner och lokalerna sägs upp under 2023.
2. Barn- och skolnämnden beslutar att Söderbykarls skolskjutsområde uppgår i Svanberga skolas skolskjutsområde.
3. Barn- och skolnämnden delegerar till förvaltningsdirektören att säga upp grundskolans lokaler vid Söderbykarls skola.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Under de senaste åren, från 2016 och framåt, har antalet elever successivt minskat på Söderbykarls skola. År 2018 hade skolan 47 elever från förskoleklass till och med årskurs 6. Under föregående år var 19 elever inskrivna. Innevarande läsår återstår årskurserna 5 och 6 bestående av totalt 10 elever. De eleverna går nu på Svanberga skola, och verksamheten vid Söderbykarls skola har upphört.

Utifrån Norrtälje kommuns befolkningsprognoser för den kommande tioårsperioden finns det inget incitament att behålla skolan för eventuella framtida behov. Barn- och utbildningskontoret anser därför att skolan inte längre ska ingå i något skolområde, och att den ska läggas ner helt och hållet med uppsägning av lokaler under 2023.

Ärendet

Beskrivning

Söderbykarls skola är byggd som en F-6 skola. Den ligger mellan Svanberga skola och Elmsta skola. Det är 6,9 km till Svanberga skola och 12,5 km till Elmsta skola. Det finns inget annat landsbygdsområde i kommunen där skolorna ligger så nära varandra som knappt sju kilometer. Det innebär att eleverna inte behöver åka långa sträckor för att komma till närmsta skola som är Svanberga skola.

Under perioden maj till september 2022 bedrevs den kungemensamma förberedelseklassen för elever från Ukraina på skolan. Dessa elever är nu inskrivna på andra skolor och är inkluderade i ordinarie klasser.

Under de senaste åren, från 2016 och framåt, har elevvolymerna successivt minskat på Söderbykarls skola. 2018 hade skolan 47 elever från förskoleklass till och med årskurs 6. Läsåret därefter, 2019/2020, var det endast en elev som sökte till förskoleklass vilket resulterade i att den eleven skrevs in på Svanberga skola i stället. Inför läsåret 2020/21 var det också en elev som sökte till skolan. 2021 var det två elever och 2022 var det en elev som sökte till Söderbykarls skola. Det har resulterat i att det inte startat någon förskoleklass från 2019 och framåt. Eleverna skrevs därmed in på Svanberga skola. I och med att det inte startats någon förskoleklass på fyra år finns det inga elever som fyller på klasser underifrån. Förra läsåret var 19 elever inskrivna på skolan. Under innevarande år återstår

årskurserna 5 och 6 bestående av totalt 10 elever. Dessa tio elever är nu inskrivna på Svanberga skola. Nästa läsår återstår sju elever i årskurs 6 som ursprungligen varit inskrivna på Söderbykarls skola men som kommer att fortsätta sin utbildning på Svanberga skola.

Tabell 1. Antal elever inskrivna på Söderbykarls skola mellan åren 2016–2022.

År	F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Totalt
2016	11	25	18	54
2017	4	30	19	53
2018	5	25	17	47
2019	0	21	25	46
2020	0	8	32	40
2021	0	0	19	19
2022	0	0	0	0

Från och med 2019 har det varit en eller två elever som sökt till förskoleklassen på skolan vilket resulterat i att ingen förskoleklass startat.

I Norrtälje kommuns strategiska lokalförsörjningsplan framgår det att det i dagsläget finns en överkapacitet av antalet platser för årskurserna F-6 i området. I den beräkningen finns inte Söderbykarls skola med eftersom det inte gjorts några elevintag på fyra år. Överkapaciteten är ännu större om Söderbykarls skola inkluderas. Det finns inga indikationer genom befolkningsprognoserna att elevvolymerna i området kommer att öka under en 10-årsperiod.

Tabell 2. Skolområde 5 där Söderbykarl skola ingår. Notera att skolan inte är med i sammanställningen.

Grundskola	Stadler	Geografisk placering	Regi	Grundskoleplatser	Varav tillfälliga	Snittinskrivning (2021)	Genomsnittligt lokalutnyttjande
Elmsta skola	F-6	Älmsta	Kommunal	175		168	96%
Grisslehamns skola	F-6	Grisslehamn	Kommunal	49		33	67%
Norrsundsskolan	7-9	Älmsta	Kommunal	155		86	55%
Svanberga skola	F-9	Svanberga	Kommunal	488	100	421	86%
Totalt				867		708	82%

Tabell 3. Kapacitetskvotens utveckling avseende årskurs F-6. Befolkningsprognos 2022-2032. Källa: Norrtälje kommuns befolkningsprognos 2022-2032.

Ålder	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Antal elever F-6	444	447	454	458	465	467	460	454	445	442	441
Förändrat antal elever	0	3	10	14	21	23	16	10	1	-2	-3
Antal platser F-6	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
Förändrat antal platser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapacitetskvot	1,24	1,23	1,21	1,20	1,18	1,18	1,20	1,21	1,24	1,24	1,25

De elever som bor i området kring Söderbykarl åker skolskjuts till Svanberga. Skolskjutsorganisationen justerades inför innevarande läsår så att Söderbykarls skolskjutsområde blev en del av Svanberga skola skolskjutsområde. Elever i högstadiet som bor i Söderbykarls skolskjutsområde har sedan tidigare åkt skolskjuts till Svanberga som är en F-9 skola.

Fritidshemsutbildningen på Söderbykarls skola har sedan 2020 genomförts på Svanberga skola. De elever som under föregående läsår var inskrivna på Söderbykarls skola åkte till Svanberga skola för fritidshemsutbildningen på eftermiddagen. Ett fåtal elever var inskrivna på morgonfritids, vilket bedrevs på Söderbykarls skola. Fritidsverksamheten på Svanberga skola är redan anpassad för att ta emot elever från Söderbykarls upptagningsområde. Endast ett fåtal elever i årskurserna 5 och 6 deltar i fritidshemsutbildningen. Förra läsåret var det en elev.

Lagkrav

Skollagen 2010:800

Koppling till gällande styrdokument

Norrtälje kommuns lokalförsörjningsstrategi 2022

Barn- och skolnämndens lokalförsörjningsplan 2021

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Barnkonsekvensanalys: De negativa effekter som kan beaktas är att samtliga elever som tidigare varit inskrivna på Söderbykarls skola har en längre skolväg och behöver åka skolskjuts alternativt får längre tid på skolbussen beroende på var de bor. Vårdnadshavare lämnar och hämtar sina barn på Svanberga skola om de går på fritidshemmet vilket *kan* vara en omväg för dem. Svanberga skola är en stor skola i jämförelse med Söderbykarls skola som hade 19 elever förra läsåret. Det är en omställning för eleverna att börja på en större skola vilket skulle kunna vara negativt för den enskilda eleven.

De positiva effekter som kan beaktas är att eleverna får en mer sammanhängande dag på Svanberga skola då de inte längre behöver åka buss till fritidshemsverksamheten efter skoldagens slut på Söderbykarls skola. I och med att Svanberga skola har alla specialsalar med behöriga lärare i samtliga ämnen behöver eleverna inte åka från skolan för hemkunskap slöjd och moderna språk (tabell 4). Eleverna får tillgång till en betydligt bredare lärarkompetens med fler ämnesbehörigheter. Eleverna får också tillgång till en mer omfattande elevhälsa alla skoldagar i stället för någon gång i veckan vilket Söderbykarls skola kunnat erbjuda. De tre eleverna i årskurs 6 har nu möjlighet att interagera med många fler skolkamrater både socialt och pedagogiskt. Det gäller även eleverna i årskurs 5 som består av sju elever. Ur ett socialt perspektiv får eleverna möjlighet att utvecklas i betydligt större och varierad omfattning än tidigare.

Tabell 4. Fakta om specialsalar och skolkök.

Skolenhet	Kök*	Hkk	Bild/ musik	NK	Bibliotek	Fritids- lokaler
Elmsta	T	-	x	-	-	x
Norrsund	M	x	x	x	x	-
Söderbykarl	M	-	-	-	-	x
Svanberga	M	x	x	x	x	x

*T står för tillagningskök och M står för mottagningskök

Elevernas övergång till högstadiet kommer att underlättas då eleverna redan går på Svanberga skola. Det gäller för eleverna men även för lärare- och elevhälsans överlämningar mellan stadierna. Elever som bor norr om Söderbykarl kan också välja Elmsta skola och Norrsunds skola. Kommunikationerna mellan orterna är goda.

Ekonomiskt perspektiv: Det finns många positiva ekonomiska konsekvenser att avyttra Söderbykarls skola. En skola med få elever har samma krav som en skola med många elever vilket medför stora kostnader per elev för en skola med få elever. Lokaler, lärare, skolledning, elevhälsa, måltidspersonal behövs på varje skola oavsett antal elever. De kostnaderna försvinner då Svanberga skola inte behöver anställa extra personal för att ta emot elever från Söderbykarls upptagningsområde. Enbart lokalhyran för grundskoleverksamheten på Söderbykarls skola uppgår till ca 700 tkr per år. Den kostnaden kommer att fortgå under 2023 men därefter går barn- och skolnämndens avtal ut.

Om Söderbykarls skola fortsättningsvis ska bedrivas som en F-6 skola bör skolan ses över gällande ytskikt, möbler och skolmaterial. Under lång tid har Norrtälje kommun hyrt in sig i en klubblokal för att kunna ta emot mat till skolans elever. Det bedöms inte vara inte en hållbar lösning i längden. Organisationen kring mottagningskök med tillhörande matsal i skolans lokaler bör ses över om skolan inte läggs ner. Det kommer att medföra ökade kostnader under några år framåt.

Skolskjutsorganisationen kan i framtiden *eventuellt* få en ökad kostnad. I det fall det blir för många elever på en viss rutt så att en större buss behöver sättas in kan kostnaderna öka. Barn- och utbildningskontoret bedömer det som en mycket liten risk då elevvolymerna inte är så omfattande. Det är heller inte något som skett i och med att nuvarande elever flyttat över till Svanberga skola. Många elever åker SL-buss till skolan vilket innebär att de eventuella extra skolskjutskostnaderna blir låga.

Förvaltningens analys och slutsatser

I och med att vårdnadshavare under lång tid valt andra skolor än Söderbykarl för sina barn som börjar i förskoleklassen har lågstadiet succesivt "försvunnit" från skolan. Förutom att vårdnadshavarna gör aktiva val som inte gynnar skolan är elevunderlaget lågt i området. Inga elever har fyllts på underifrån vilket medför att skolan inte har haft alla klasser i F-6 skolan. Det blir då stora organisatoriska och ekonomiska utmaningar för verksamheten. Det är inte ekonomiskt försvarbart att bedriva en skola för 10-20 elever. Ur ett pedagogiskt och socialt perspektiv medför det stora utmaningar att klara av läroplanens alla mål i en skola med så få elever utan omfattande ekonomiskt stöd utöver ordinarie tilldelning.

Skolledningen på Svanberga skola anger att de elever som flyttat över från Söderbykarls skola har fått en bra start under hösten och elevernas utbildning sker enligt plan.

Utifrån Norrtälje kommuns befolkningsprognoser för den kommande tioårsperioden finns det inga incitament att behålla skolan för eventuella framtida behov. Barn- och utbildningskontoret anser därför att skolan inte längre ska ingå i något skolområde och att den ska läggas ner helt och hållet med uppsägning av lokaler under 2023.

Tidplaner

Barn- och skolnämnden den 9 januari 2023.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Johan Kant
Verksamhetschef grundskolan
Barn- och utbildningskontoret

Beslut skickas till

Registrator
Verksamhetschef grundskola
Rektor Söderbykarls skola
Enheten för resultat och analys
Barn- och elevadministrationen